

ተጓጉይይ ምስ ክቡር መምህር ኣበበ ደበብ

=====//=====

ክቡራትን ክቡራንን፡-በዛዕባ ዛንታ ክቡር መምህር ኣበበ ደበብ ኣድሂቡ ብኸፊሉ፡-ካብ ወግም ክፈልጥ ብምክኣላይ ኣብዚ ቐረባ መዓልታት ድማ ኣብ ጉዳይ ብላታ ገብሩ ተክለሃይማኖት ብላታ ኪዳነማርያም ኣበራ ኣተኩረ ኣብ ዝሓናጠጥክዎ ጽሑፍ፡ግደኣምን ምስክርነቶን ብጨለፍታ ኣቐረበ ምንባሪይ ዝፍለጥ'ዩ። እንተኩስ ተመክሮን ፍልጠትን መምህር ኣበበ ደበብ ሰፊሕን ዓሚዮቹን ምኳኑ ዕጹብ ኣይሰሓትን'ዩ።

ሰለዘ፡ቃለ መጠይቕ ክገበሎም ምስ ነብሰይ መኸረ ኣለኹ፡-ንሶም'ውን እሸትኦም ክገልጹለይ ተሰፋይ ወሰን ኣልቦ'ዩ፡-ኸኣ ምስ ወደም ብምልፋን ኸኣ፡-ኣብ ተግባር ከነውዕሎ በዓል ሙሉእ ተሰፋ እዩ።

ንሎሚ ሓንቲ ትእረም ነጥቢ እዋን ኣለትኒ'ያ፡-ንሳ ድማ እዛ ትሰዕብ ሰእሊ፡-ኣነ ከዩጣለልኹ ብእኩብ ድምር ሰእልታትን ሰነዳትን ወደም ኣቶ ኣቢ ኣበበ ብዘሰደለኣይ 'ብግምት ናይ መምህር ኣበበ ደበብ'ዩ ዝኸውን' ብዝብል ከምዚ ክብል መግለጺ ገይረላ ነይረ'ዩ። እንተኩስ ሰእሊ መምህር ኣበበ ዝርኩብዎ ዘይኩኑሲ ብኣንጻሩ ኣቶ ታደሰ ካሕሳይ ቐረባ ቤት-ሰባምን ኣባላት ጋንታ መረብ ዝሓዘት ታሪኻዊት ሥእሊ ምኳኑ'ውን ክገልጽ እፈቲ። ንመኣረምታ ኣቶ ኣቢ ኣበበ ድማ ብልቢ ኤመሥግን፡-ዘርዘር ሓበሬታ እታ ሰእሊ ኸኣ ካልእ ጊዜ ኬቐርቦ'ዩ።

ኣቶ ታደሰ ካሕሳይ ምስ ተጻውቲ ኩዕሶ እግሪ ጋንታ መረብ

መምህር ኣበበ ደበብ፡ ወደ 94 ዓመት ኢዮም ዘሎው። መምህር ኣበበ ደበብ ተመክሮ ሕይወቶም ንብዙሓት ከምህር ይኸእል'ዩ ዝብል ፅኑ-ፅ ከም ሃረም ዝሕላገቲ እምነት ኣለኒ። ሓደው ነዊሕ ዕድመ ናይ መጽኢሕኣም ምስጥር ተለዎ'ውን ይነግሩና ይኹኑ ኢዮም እብል።

ካልእ ናብ መኣዲ ትምህርቲ ክኣትዉን ክሳብ ደረጃ መምህር ክኾኑ ዝቐሰሱም እንታይ'ዩ፤ መዓሰ'ዩ ነይሩ እዋነ፡-መሸም፡-ኣቶ በቀለ ብርሃነ ወንድም ዝተብሃሉ ናይ ማሕርሮ ብጻዮምን መታዕብይቶምን፤ (ኣቦይ ወልደኣብ ወልደማርያም ብሥርዓት ጃንሆይ መታን ከይቐተሉ፡-ካብሰም ክሕልዉ ከም-ዘለዎም ካብ ዝሓበርዎም ሓደን ቐላሰን ምኳኑም ምስክርነት ዝተፈላለዩ ሰብ ዕድመ ጸጋ ቐድሚ ሎሚ ሰሚዐ ኣለኹ'ዩ።) ናብ መኣዲ ትምህርቲ ክኣትዉን ፍቕሪ ትምህርቲ ክሓድሮም ከምዝገበሩ ርዳኣ ነገር እመስል'ዩ።

ኣቶ በቀለ በርሃነ ካብ ምንታይ ተበጊሶም ከምዚ ክገብሩ ክኢሎም (ማለት ኣቦይ ወልደኣብ ወልደማርያም ነብሶም ክሕልዉን ክጥንቀቑን) እዋ ድማ ማዕረ ነዊሕ መገድን ጉዕዞን ፈጸሞም እብል ነይረ'ዩ ንዓመታት ግን ከም ዝመሰለኒ መምህር ሰዩም ወልደማርያም፡-ኣብ ከተማ ዓድዋ ኣብ 40ታት ሙዚቃ የስተምህሩ ምንባሪም ካብ ቐደም ኣትሒዘ እስመዕ ነይረ'ዩ።

ሰለዘ፡-ኣበይ፤ ከመይ ኢዩ ገይሮም ዘስተምህሩ ነይሮም፤ ዝብልን ካልእ ሕቶታትን ከጣልል ኣብዚ ዝሓለፈ 5 ዓመታት ብዓቕመይ ደኸመ'ዩ። መምህር ኣበበ ደበብ ደሓን ይእተው፡-ኣብ መንበሪ ቤት እንዳ ታሪኸኛ ዝኩኑ ፊተውራሪ ብርሃነ ወንድም ኮይኖም የስተምህሩ ምንባሪም ቐድሚ 5 ዓመትን ሎም-ቐን ድማ ደጊሞም ኣውሲኦም-ለይ ኢዮም።

ኣቶ በዩን ገረዝግሒር ዝተብሃሉ በዓል ሞያ ሕግን ጠበቓን እውን ቐድሚ ገለ ዓመታት ኣብ'ቲ ነዊሕ ወግዕታትና ነዚታትን ካልእ ተዛመድቲ ዛዕባታትን ከውሰኡ-ነይ እዝክር'ዩ። ኣቶ በዩን ገረዝግሒር ኣብ እግሪ እምባ ሰሎዳ ናብ እንዳ ልዕልቲ ገጹ መንበሪ-ቤት ብምህላም በዓልቲ-ቤቶም፡-ካብዛ ዓለም ብዝሞታ፡-ንእግረ መገድና እቲ ቐድሚ 50 ዓመት ኣቢሉ፡- ብጉልቲ ዝተዓደሎም መሬት

አሰራሪዎች፣ብእምነት ንጉሥ ላይ ምታት ከም-ዘሕልውም ነገሮቻችን ነይሮም ኢዮም። “ንዘረባ ዘረባ የምፅእንግሥት ዱግሪ የውፅኦ”-ከም ዘብልዎ ታሪኽ ሓደ ሰብ ክትምእርር፡ታሪኽ ካልእ ወከፍ'ውን ክተማላልእ ንቡርን ዘሎን ጉዳይ'የ፤እቲ ምንታይ ከም ሓረግ ዘተጠናገን ዘተኣሳሰረን ብምኳኑ እመስለኒ።

መንበሪ ገዛ፡መምህር ሰዩም ወልደማርያም ኪዳነ።50 ዓመት ይገብር ኣብ ሰናይ ፀንሒ-ሶሎዳ ዘሰራሕዎ ቤት'የ።እዛ ሰኢ ኣብ ገጽ ማሕበራዊ መራኽቦ ለጢፊያ ዘነበርኹ'ያ።

እዎ ደኣ ጉዳይ መምህር ኣበበ ደበብ ተልዒልኻ፡ታሪኽ ሓደ ዘመን ከም ዘልዓልኻን ንብዙሓት ዓበይትን ኩነታትን ክትተናኽፍ ድማ ግድን ኢዩ።እዚ ካብ ኩነ ድማ መምህር ኣበበ ደበብ ኣብ ኣድመ ኩተቲ ኮይኖም ናብ ኣዲስ ኣበባ ብኸመይ መጹ፤ ምስ መን ተራኽቡ፤ እንታይ ተመኽሮ ቐሰሙ፤ ኣብ ምንታይ ክሰርሑ ተቐጸሩ፤ ብኸመይ ኣብ ትምህርቲ ዓለም ንዊሕ ዓመታት ክፀንሑ ከኣሉ፤ ክሳብ ኣብዚ ሕጂ እዎን ድማ ይንቐሱን ይዓዩን ምህላዎም ምስጢር ዓውቶም እንታይ ኢዩ፤ወዘተ ክንገብሩ ንክእል ኢና እብል።

ንኣተውብርሃን ሰጊድ ኣብ እንዳ ሓትንኦም ክብርቲ ወ/ሮ መዓሾ ፍሰሃዩ መዓስ ኣብ ኣብነት ከባቢ ናብ መስጊድ ኣንዋር ወይ ጥቃ እንዳ ሓጂ ዓብዱ ትካለን ምንባሩ ክዘክሩ ኣይእግሎምን ኢዩ።ሕሰብዎ ኢኹም።እዚ ዘመን'ዚ 68 ዓመት ገይሩ ምህላው፣ግን ንመምህር ከም ፍጻመ ትማሊ ኢዩ ክበሃል ይኽእል ኢዩ።

መምህር ኣበበ ደበብ ምስ መምህር ብርሃነ መንገሻ ሓቢሮም፤ኣብ ቤተ-ክርስቲያን እንዳ መድኃኔ-ዓለም ሰዒሞም ክወጹ ክብሉ፤ኣነ ድማ ታሪኽ እቲ ወሩይ ኣዘማሪ ገብረጻድቕ ገብረሚካኤል ኣቦ ባህላዊ ጭራ-ዋጣን ኣብ መቓብራት ዘልጠፉ ኣሳእል ጽሑፋትን ምንባብ ካብ ግዜ ሕጻንነቱ ስለዘፈቱ፤ኣብ ከባቢ ኣፍደገ መእተዊ እቲ ቤተ-ክርስቲያን ዘነበሩ መቓብራት ክርእዩን ኣንቢቦን ክወጽእ ክብል ፊት ንፊት ተጋጠምና፤ “እዚኦም ምሁራትን ምኽራትን እመስሉ'ሎዉ!”-ብልኹ ብልበይ ድማ ንፈለግ ግዜ ኣብ ጉዳይ ታሪኽ ኣድሂቦ ዘሓተትኹም ሕቶ ይዘክራ'የ መሰለኒ።ንሳ ድማ “ጥልያን ንዓድዋ ክድብድባ ኣብዚ ነይርኹም'ዶ፤”- ብልኹም።

ንሳቶም ኸኣ ብምቐሉል ሳውያ ገቢሮም። “እው፡ቆልዑ ኮይና ነይርና ኢና።ከማን ሃዲምና እዘከረኒ!- ...”-ብሉኒ መምህር ኣበበ ደበብ።ግንቃ ዘገብረሉ ምስክርነት ብምርኻብይ፡ብልበይ ንኣምላኽ ኣመስገንኹ።ምኽንያቲ፡ኣምላኽ ተዘይኣሳለጡልኻን ኣገባጊቡልኻን ናይ ዓይኒ-ምስክር፤ ኣብ ለሰ ታሪኽ ክትረኽቡን ክትሰምዕን ክንደይ ባህ ከምዘብሉኒ፡ኣብ ግምት ብምእታው'የ ነይሩ-ግብረ-መልሰ ምምሳወይ።

ኣነ ከም ባህገይን ትምኒተይን ተኹይኑ፤ኣብቲ ቀንዲ ኣተኹረ ዘምእርሮ ታሪኽ ናይ ዓይኒ- መሰካኽር ክረኽብን ክንጎፋንን ኸለዉ፤ብልበይ ሕጉስ እብል።ንፈጣሪ ድማ ወርቶግ ኤመሰግኖ ኢዩ።በዚ ድማ ምስ መምህር ኣበበ ደጊመ ደጋጊመ ክራኹብ ከም-ዘለኒ ንእለቱ ኣስተዓልኹ።ሻሂ-ቡን ዘብልሉ ቦታንን ኣበይ-ኣበይ ድማ ከም-ዘርከቡን ሓቲተዮም ድማ ተፈላለና።

ብድሕሪ'ዚ ኣብ ዘኹነ ዓዲ ወይ ከተማ ኣብ ዘንግዘሉ እዎን፤ዓበይትን ምሁራትን ኣብ ዘርኩቡሉን ዘእኩቡሉን ምሕታትን ምጉብናይን ሑርያይ ብምኳኑ ከመ-ቕፅበት፤ናብታ ቦታ ከይደ ረኣኻም።በዚ ድማ ብቕልጡፍ እናረኽብክዎም ክሓቶምን ንሶም'ውን ከዩሕፈሩኒ ምላሾም ክምጥውኒ እናኻዕ ቀጸልሉ።ሕጂ ድማ ድሕሪ ገለ-ዓመታት እንሆ ብመገዲ ወደም ተራኺብና ኣለና።

ስለዚ፡ክም ፍቓድ ፈጣሪ ኣብ ቐረባ ጊዜ ቃለ-መጠይቕ ወይ ብድምጺ መልኽዕ ወይ ብጽሑፍ ክህቡና እዎ ተመኽሮታቶም ከካፍለኹም ሒለት ክብል'የ። “ኣብ ቀረባ ጊዜ!”-ክቀንዐና ድማ ንምነይ-ክሳብ ሸው ሠናይ ቕነ እብል።